

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200097
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8518200097.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. D., nar. XX.X.XXXX, bytom G. U., ul. W. XXA, mal. Y. D., nar. XX.X.XXXX, bytom G. U., ul. W. XXA, mal. D. D., nar. XX.X.XXXX, bytom G. U., ul. W. XXa, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, deti matky D. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom G. U., ul. W. XXA, právne zastúpená JUDr. Martou Konkolovou, advokátkou, Advokátska kancelária, Jarmočná 79, Stará Ľubovňa a otca N. D., nar. X.X.XXXX, bytom I. XXX, právne zastúpený JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária Garbiarska 20, Stará Ľubovňa v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom takto

rozhodol:

I. Súd mal. detí Q. D., nar. XX.X.XXXX, Y. D., nar. XX.X.XXXX, D. D., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky D. Y., nar. XX.X.XXXX, ktorá bude mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Otec mal. detí N. D., nar. X.X.XXXX je povinný platiť na výživu pre mal. Q. D. sumu 170,- eur mesačne, pre mal. Y. D. sumu 150,- eur mesačne a pre mal. D. D. sumu 150,- eur mesačne počnúc dňom 1.1.2018, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15 - tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. detí.

III. Dĺžné výživné za obdobie od 1.1.2018 do 31.3.2019 vo výške 3380,- eur je otec povinný uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky.

IV. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietá.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. deti prostredníctvom právnej zástupkyne podala dňa 18.1.2018 na tunajší súd návrh, ktorým žiadala zveriť mal. deti do jej osobnej starostlivosti a určiť výživné na mal. Q. mesačne sumou 200,- eur, na mal. Y. mesačne sumou 200,- eur a na výživu mal. D. sumou 200,- eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že po nadviazanej známosti s N. D. sa im narodili tri deti a to Q. D., nar. XX.X.XXXX, Y. D., nar. XX.X.XXXX a D. D., nar. XX.X.XXXX, ktoré pochádzajú z ich partnerského spoluzitia, ale toho času už v spoločnej domácnosti nežijú. Otcovstvo otca mal. detí bolo určené v zmysle § 91 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Úprava výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. deťom nebola riešená a matka žiada, aby túto súd upravil. Navrhla, aby mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a aby otec bol zaviazaný platiť výživné na mal. Q. D. sumu 200 eur, na mal. Y. sumu 200 eur a na mal. D. sumu 200 eur.

2. Súd uznesením č.k4P/11/2018 zo dňa 22.1.2018 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

3. Otec mal. detí prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 3.5.2018 k návrhu uviedol, že so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti matke súhlasí, nesúhlasí s požadovanou výškou výživného. Poukázal na to, že má aj ďalšie nepĺnoleté dieťa I. D., ktorá má 17 rokov, býva v byte so G. D., ktorá je jeho vlastníčkou a prispieva na bývanie sumou 100 eur. Jeho priemerná čistá mesačná mzda činí 217,44 eur, a preto navrhol určiť výživné na každé dieťa po 30,- eur mesačne od podania návrhu na súd.

4. Kolízny opatrovník v písomnej správe /č.l. 78/ uviedol, že o všetky mal. deti je riadne postarané a navrhol zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazat' platením výživného na mal. Q. sumou 250,- eur a na mal. D. a mal. Y. sumou po 170,- eur mesačne na každú.

5. Na pojednávaní právna zástupkyňa matky uviedla, že otec deťom nezabezpečuje starostlivosť, na výživu prispieva len nepravidelne a pri príjmoch matky, ktoré pozostávajú iba z rodičovského príspevku a prídavkov na 3 mal. deti, nie je možné pokryť všetky potreby týchto mal. detí. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 268,04 eur a rodinné prídavky v sume 71,04 eur mesačne. S deklaroványm príjmom na strane otca nesúhlasila, nakoľko otec detí sa vyváža na drahých autách ako aj jeho manželka a dcéra, takže jeho príjem a majetkové pomery otca sú výrazne vyššie, ako to tu deklaruje. Otec chodí do domácnosti matky mal. detí iba za účelom poskytnutia sexu, nie starostlivosti o mal. deti.

Žiadala v danom prípade prihliadnuť na uznesenie o neodkladnom opatrení, ktoré bolo v danej veci vydané a ktoré bolo potvrdené aj Krajským súdom. Poukázala predovšetkým na skutočnosť, že v čase vydania neodkladného opatrenia deklaroval príjem vo výške 217,05 eur mesačne, čo nedosahuje ani výšku minimálnej mzdy a taktiež na to, že nielen v minulosti, ale aj aktuálne figuruje p. D. vo viacerých obchodných spoločnostiach, napr. je predseda družstva Z. B., prípadne do septembra 2017 figuroval v obchodných spoločnostiach T. K. & S. s.r.o., ako aj obchodnej spoločnosti K. s.r.o., kde vykonával funkciu spoločníka a konateľa. Uviedla, že trvajú na tom, aby otec bol zaviazaný platiť tak, ako bolo rozhodnuté v predbežnom opatrení, pretože ak zarábala pred dôchodkom 217,- eur a mohol platiť 290,- na nájom a 90 eur na výživné, tak príjem odniekiaľ mal a jeho príjem bol a je vyšší ako to prezentuje a dokladuje. Ak priviedol na svet detí je jeho povinnosťou nielen zákonnou, aby sa o nich postaral. Deti potrebujú raňajkovať, obedovať, večerať, obliecť sa a potrebujú niekde žiť a otec absolútne nezodpovedne pristupuje k tomu, že sa rozhodol sám posielat' po 30,- eur a dost'. Trvala na tom, aby výšku súd určil 170 eur na Q. a po 150 eur na dvojčatá - dievčatá.

6. Matka mal. detí na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so stanoviskom a vyjadrením otca mal. detí, ktorý navrhol, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti a taktiež nesúhlasí s jeho tvrdeniami a výhradami k jej výchove. Je pravdou, že otec prispieval na nájom bytu v sume 290 eur mesačne, avšak od septembra 2018 na bývanie neprispieva žiadnou sumou, o mal. deti sa nikdy nestaral, nikdy im nič nekupoval, nebol s deťmi u lekára, nikdy deti nenakrmil, neošatil. Pokiaľ by jej nevypomáhala sestra, ktorá žije v Českej republike a matka, tak v podstate nemá z čoho žiť a nemá z čoho deti živiť. Je ako otec zapísaný v rodnom liste, ale o deti sa ako rodič nestará. Keď príde do bytu, tak vždy za účelom sexu, tak ako to povedala pr. zástupkyňa, vždy pozerá a hľadá do ktorej izby by ju mohol zatiahnuť. Starší syn je už 5-ročný, čiže už tieto skutočnosti vníma, avšak otcovi je to úplne jedno, či dieťa to vníma, alebo nie, urobil by to kdekoľvek. Toto teda nie je správny výchovný moment pre 5-ročné dieťa.

Je naďalej na rodičovskom príspevku, jej príjem pozostáva zo sumy rodičovského príspevku a prídavkov na 3 mal. deti spolu vo výške 340,- eur mesačne. Platí výživné na staršieho syna, ktorý je zverený do starostlivosti otcovi a to vo výške 28,- eur mesačne. Pokiaľ ide o dôvody zverenia staršieho syna N. Y. do starostlivosti jeho otcovi, išlo o situáciu, že sa s jeho otcom v tom zmysle dohodla aj na základe toho, že sa obávala o riadnu starostlivosť a zabezpečenie všetkých potrieb pre mal. syna, pretože s pánom D. to išlo všetko dolu vodou, obávala sa o svoje bývanie a teda o to, že v tomto prípade by strechu nad hlavou stratil aj najstarší syn N..

Matka ďalej uviedla, že pokiaľ ide o postoj a správanie sa otca mal. detí v tom smere, že do bytu chodieval so svojimi požiadavkami týkajúcimi sa sexu, nemala inú možnosť a iné východisko, pretože zo strany otca to bolo v rovine, že čosi za čosi, čiže bolo jej povedané, že ak bude dobrá a bude prístupná sexuálnym potrebám otca detí, tak dostane aj peniaze, inak nie. Inú možnosť a východisko ako vyhovieť mu nemala.

7. Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol, že otec sa snažil deťom poskytnúť starostlivosť v maximálnej miere ako môže s tým, že vzhľadom nato, že matka mal. detí nebola vtedy spôsobilá, vzhľadom aj na požívanie alkoholických nápojov, sa rozhodol, že bude prispievať na ubytovanie a stravu a staral sa bez väčších výkyvov do mesiaca júla 2018, čiže platil nájom, stravu a nevyhnutné náklady na výživu mal. detí tak, ako svojim spôsobom považoval za nevyhnutné. Dôvod, prečo to matka rieši podaním tohoto návrhu bol ten, že matka požívala alkoholické nápoje. Z toho dôvodu platil nájom, zabezpečoval stravu, a pod., teda je toho názoru, že matka nie je spôsobilá sa o deti postarať. Otec nie je majiteľom žiadnej firmy, nie je ani konateľom žiadnej spoločnosti, aj keď to tak môže pôsobiť. Konateľom spoločnosti je jeho dcéra F. D.. Je toho názoru, že otec nemá navyše plniť, pretože v súčasnosti je dôchodcom a poberá starobný dôchodok. Nemá žiadne obchodné spoločnosti, všetky sú v konkurze a majú dlhy, teda jediným príjmom otca je starobný dôchodok. Otec aj sám povedal, že sa zdržiava v Ľubovni, býva na náklady firmy v jednej miestnosti, na ulici C. a keď sa zdržiava na svojom trvalom pobyte, tak mu pomáha rodina, aby vyžil, pretože jeho jediným príjmom je starobný dôchodok. Na otca N. D. bol uznesením OS v Trnave zo dňa 24.4.2018 vyhlásený konkurz, predmetné uznesenie bolo publikované v Obchodnom vestníku č. 84/2018 dňa 2.5.2018 pod K 028977 a sp. zn. konkurzného konania vedeného na OS Trnava je 36 OdK/73/2018, teda aj ustanovený správca Mgr. Ondrej Bartosovič nezistil u otca žiadne majetok, jak nehnuteľný, tak hnuteľný majetok, teda otec nemá z čoho dať navyše na výživu a je na neho vyhlásený konkurz, je dôchodca a jeho jediným príjmom je starobný dôchodok. Táto skutočnosť vyplýva aj z konkurzného konania, tak ako som citoval je to veľmi prístupné na OV každému, jak matke, tak súdu, tak jej právnej zástupkyňi. Preto navrhol, aby súd zaviazal platiť otcu mal. detí výživné po 30 eur mesačne.

9. Otec mal. detí uviedol, že je starobný dôchodca, výška dôchodku je 370,70 eur mesačne. Pokiaľ ide o firmy, ktoré boli uvádzané, v spoločnosti Z. B. s.r.o., kde funguje ako predseda, to nevie, pretože tá firma nefunguje, on sa o ňu nezaujíma, nestará sa o to. Je ženatý, manželka pracuje, nevie však kde pracuje, manželka býva v Trnave. Nie sú mu známe ani jej zárobkové pomery. Žije v Starej Ľubovni v jednoizbovom byte na ulici C. XX, nie je vlastníkom tohto bytu, vlastníkom tohto bytu je spoločnosť G. s.r.o..

Nemá s touto spoločnosťou ani žiadnu nájomnú zmluvu, ani nič, čiže právne užívanie bytu nemá ošetrované, býva tam z toho dôvodu, že v minulosti v tejto firme pracoval ako obchodný zástupca. Trvalé bydlisko nemá v Starej Ľubovni ale v Majcichove. Za bývanie neplatí nič, nevie ani kto platí bývanie za tento byt. Konateľkou spoločnosti je firma G., ktorá je vlastníkom spomínaného bytu, je dcéra p. D., partnerka konateľa, F. D.,

Aktuálne okrem sumy 90,- eur, ktoré platí na výživu troch mal. detí žiadne ďalšie platby matke nerealizuje, aj napriek tomu, že v minulosti uhrádzal platby za bývanie v byte, kde žila matka s deťmi.

Od 13.10.2018 do 04.12.2018 bol práceneschopný, poberal nemocenské dávky vo výške cca 170,- eur a teda z titulu obchodného zástupcu nemá žiadny príjem, pretože pre firmu nerobí. Čiže príjem nemá už žiadny, používa firemné auto, značku si nepamätá, ani výrobné číslo, ide však o auto firemné, ktoré používa z toho dôvodu, že v tejto firme pracoval asi 40 rokov. Pohonné hmoty z titulu využívania tohto motorového vozidla platí firma, keďže je auto firemné.

Poukázal na vyjadrenie právnej zástupkyne matky, pretože jej stanovisko a názory sú feministické, a to v tom zmysle, že keď mohol prispievať predtým, tak môže aj teraz prispievať. To by mohol povedať to isté, že keď matka mohla doteraz vyžiť z 90 eur, môže vyžiť aj teraz. On keď deti má je aj schopný sa o ne postarať. Netvrdí, že matka sa o mal. detí nestará. Ďalej uvádol, že podľa zákona on by mal dostať svojich 205 eur a zbytok súd môže rozdeliť na výživu na mal. detí. Nebude rozhodovať za súd, či to má byť 30, 40 resp. 50 eur. Podľa vyjadrenia otca na výživu pre deti je možné rozdeliť zvyšnú sumu a to 165 eur. Otcovi má ostať suma 205 eur a 165 eur je možné rozdeliť súdom pre tri mal. detí..

Otec namietal razantne to, že štát sa o deti nestará, a akým pádom súd ide rozhodovať a určovať výšku výživného pokiaľ štát na rodinných prídatkoch prispieva ešte nižšou sumou ako 30 eur.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 16.10.2018 poukázal na doručení správu súdu k tomuto konaniu ako aj nato, že v rodine boli vykonávané opatrenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, matka bola v zložitej životnej situácii zvlášť keď otehotnela s dvojčikami, vzhľadom na uvedené bolo uložené výchovné opatrenie a to dohľad nad výchovou mal. detí. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.11.2016 a zrušené bolo 22.1.2018 - výchovné opatrenie splnilo požadovaný účel. Matka počas výchovného opatrenia navštevovala pravidelne klinickú psychologičku. Psychologička následne pri svojej diagnostike neodoslala pani Y. na psychiatrickú ambulatnú protialkoholickú liečbu

a skonštatovala, že toto nie je potrebné. Čo sa týka zhodnotenia morálnej výchovy pri komunikácii s otcom na tunajšom úrade, takisto poukázala nato a pozastavila sa nad pojmom morálna výchova z úst pána D., pretože žije takým spôsobom akým žije a nemá právo odsudzovať matku za morálnu výchovu. Tieto deti sú vychovávané u starostlivej matky, ktorá má vždy navarené, napečené, vždy je tam čisto, poriadok, neustále navštevujú túto domácnosť. Nie je pravda to, čo tvrdí právny zástupca otca.

Čo sa týka mal. N., áno, bol zverený do osobnej starostlivosti biologického otca, po vzájomnej dohode oboch rodičov vzhľadom nato, že matka otehotnela, následne sa jej narodili dvojčičky a bolo to na ňu veľa. Ak chceli, aby fungovala, toto opatrenie bolo potrebné. Matka si plní pravidelne vyživovaciu povinnosť voči mal. N. a pritom má v starostlivosti 3 deti a má príjem taký, ako je uvedené, čo sa ale o otcovi mal. detí nedá povedať. Matke navrhoval, že bude platiť opäť nájomné, ak matka vezme tento návrh späť. Podmieňoval to týmto. Taktiež uviedol, že ak nebude jedná žena, bude druhá žena, ak nebude druhá žena, bude tretia žena.

Poukázala nato, že mal. detia majú právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov a je toho názoru, že životná úroveň otca je taká, aká je, má autá, čo potvrdil aj na úrade, syn Q. taktiež na úrade potvrdil, že ocko ho rozváža drahými autami.

Čo sa týka vyjadrenia pr. zástupcu otca, že matka nie je spôsobilá postarať sa o deti, trvala na tom, aby toto bolo preukázané, pretože matka navštevovala klinickú psychologičku, táto potvrdila, že matka je schopná sa postarať o deti a výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou by nebolo zrušené, keď by nemali informácie o tom, že sa o deti riadne stará.

Navrhla preto zveriť mal. detí do osobnej starostlivosti matky a určiť výživné tak, ako to uviedli v správe. Otec by mal byť povinný prispievať na výživu mal. Q. v sume 170,- eur mesačne, mal. Y. v sume 150,- eur a na výživu mal. D. taktiež 150,- eur mesačne, a to odo dňa podania návrhu matky Matka vyčíslila mesačné výdaje na mal. deti - u mal. Q. na sumu 270 eur, na mal. Y. a mal. D. na sumu 209 eur. Zároveň poukázala aj na osobnú starostlivosť matky o mal. deti.

Otec mal. detí ešte koncom roka 2018 na pôde úradu uviedol, že viac ako 90,- eur na výživné pre svoje deti dávať nebude. Opakovane uviedol, že starostlivosť matky o mal. deti je v poriadku, avšak absentuje morálna výchova. Rodičia mal. detí spolu nežijú, matka uviedla opakovane, že nemá záujem o spoločný život s otcom mal. detí. Finančne tiež pomáhajú matke mal. detí aj príbuzný, Q. riadne navštevuje materskú školu, lekárka vo svojej správe zo dňa 09.02.2019, že na ošetrovanie s deťmi prichádza matka, dodržiava predpísanú liečbu, chodí na predpísané kontroly, ako aj na preventívne prehliadky.

10. Na základe návrhu právnej zástupkyne matky bolo vo veci uznesením č.k. 4P/11/2018-107 dňa 23.10.2018 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil otcovi mal. detí povinnosť prispievať v nevyhnutnej miere na výživu mal. Q. D., nar. XX.X.XXXX sumou 170 eur mesačne, na výživu mal. Y. D., nar. XX.X.XXXX sumou 150 eur mesačne a na výživu mal. D. D., nar. XX.X.XXXX sumou 150 eur mesačne, ktoré výživné je otec mal. detí povinný uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí D. Y., nar. XX.X.XXXX, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod č.k. 4P/11/2018. V prevyšujúcej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a určil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Predmetné uznesenie bolo následne potvrdené vo výroku I. III. Uznesením KS v Prešove č.k. 21 CoP/61/2018-167 dňa 28.11.2018

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca mal. detí, ich právnych zástupcov a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Z nemanželského vzťahu navrhovateľky a otca mal. detí pochádzajú tri mal. deti - Q., Y. a D. D.. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, otec na výživu mal. detí neprispieva pravidelne, aktuálne nerešpektuje ani právoplatné neodkladné opatrenie o určení výživného v nevyhnutnej miere. Na výživu mal. detí platí iba sumou po 30,- eur mesačne na každé z mal. detí.

12. Matka mal. detí je na rodičovskom príspevku, ktorý poberá spolu s prídavkami na 3 mal. deti v sume 340,- eur mesačne. Žiaden iný príjem nemá. Platí nájomné za byt v sume 290,- eur mesačne a hradí všetky výdaje na mal. deti, s ktorými jej pomáha rodina.

13. Otec mal. detí je od 4.12.2018 starobný dôchodca, má priznaný dôchodok v sume 370,70 eur mesačne. V minulosti bol spoločníkom a konateľom vo viacerých obchodných spoločnostiach, v súčasnosti tomu už tak nie je. Pokiaľ ide o spoločnosť Z. B., s.r.o., kde je predsedom predstavenstva, táto je zadlžená, teda príjem z tejto spoločnosti otec nemá žiaden. Aktuálne na otca mal. detí bol uznesením OS v Trnave vyhlásený konkurz.

14. Maloletý Q. má vek 5 rokov, navštevuje MŠ v Starej Ľubovni a mal. Y. a D. majú vek 2 rokov, matka im zabezpečuje osobnú celodennú starostlivosť. Mal. deti sú zdravé. Výdaje súvisia platbami za MŠ u Q. 38,- eur a ZRPŠ 15,- eur jednorazovo, ďalšie výdaje súvisia so stravou, hygienou, oblečením, obuvou, liekmi ak sú choré. Celkové pravidelné mesačné výdaje vyčíslila matka u mal. Q. na sumu cca 270,- eur a na mal. dvojčatá D. a Y. na sumu 209,- eur mesačne na jednu.

15. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Predmetom konania je na zverenie mal. deti Q., Y., D. D. do osobnej starostlivosti matke a určenie rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany ich otca.

17. Súd na základe vykonaného dokazovania zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matke, nakoľko v tejto časti konania obaja rodičia vyjadrili v závere zhodu s týmto návrhom, aj napriek

18. Vyživovacia povinnosť rodičov voči dieťaťu predstavuje pilier systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej osoby v spoločnosti, a to dieťaťu. Povinnými subjektmi v tomto prípade sú vždy rodičia dieťaťa, t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Čo sa týka povinnosti rodičov prispievať na výživu svojho dieťaťa, je potrebné prihliadať na faktory aj na strane povinnej osoby. Na strane povinného, teda v tomto prípade otca dieťaťa, sú to v prvom rade jeho zárobkové možnosti a schopnosti, a to aj vzhľadom na subjektívne a objektívne podmienky, majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností a podobne. Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Vodiacou zásadou pre určenie výšky výživného na strane povinnej osoby je miera jej schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávnenej osoby zásada, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že jeho životná úroveň má byť približne rovnaká ako je životná úroveň toho ktorého rodiča. Pokiaľ dieťa žije s niektorým zo svojich rodičov, je potrebné prihliadnuť v prípade maloletého dieťaťa aj na plnenie vyživovacej povinnosti týmto rodičom formou osobnej starostlivosti a uspokojovania základných potrieb dieťaťa, a to aj bytových potrieb, hygienických, stravovacích, spoločenských a podobne, čo finančne samozrejme zaťažuje rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Čo sa týka nároku dieťaťa v tomto konaní, je potrebné prihliadnuť aj na tú skutočnosť pri určovaní výšky výživného, že dieťa býva spolu so svojou matkou, a teda matka sa stará o jeho bytovú situáciu, s čím sú samozrejme spojené výdavky na zabezpečenie bývania, ktoré sa odzrkadľujú jednak v spotrebe vody, elektriny, hygienických potrieb, zabezpečení stravovania, oblečenia, výdavkov v rámci školskej dochádzky, výdavkov v rámci voľného času dieťaťa, pričom je potrebné prihliadnuť nielen na materiálnu, teda finančnú zaťaženosť matky dieťaťa, ale aj na časovú zaťaženosť, kedy matka dieťaťa sa musí venovať tomuto dieťaťu v prípade jeho zdravotných problémov, návštev škôl počas rodičovských združení a primerane sa starať aj o jeho spoločenský, kultúrny, športový rozvoj a podobne. Všetky tieto okolnosti a zaťaženosť na strane matky dieťaťa je potrebné preto zohľadniť pri stanovení výšky výživného povinnej osoby.

19. Otec mal. deti od januára 2018 do augusta 2018 platil na výživu pre mal. deti sumu 90,- eur mesačne na všetky spolu, plus platil matke nájom za byt v sume 290,- eur mesačne /spolu teda 380,- eur/. Od septembra 2018 prestal platiť nájom za bývanie a doposiaľ uhradza už iba výživné na 3 mal. deti v sume 90,- eur mesačne na všetky.

V konaní nebolo preukázané, aby otec bol vlastníkom nehnuteľného alebo hnutel'ného majetku.

Aj keď otec poukazuje na svoj nízky príjem, ktorý v súčasnosti pozostáva len zo starobného dôchodku vo výške 370,70 eur, treba zdôrazniť, že predtým jeho deklarováný príjem bol ešte nižší a to 217,50 a matke bez problémov uhrádzal sumu 380,- eur mesačne. Vo svojom vyjadrení na pojednávaní dňa 13.3.2019 sám otec uviedol, že jemu táto suma stačila, a preto nemal dôvod hľadať lepšie platenú prácu. Tiež uviedol, že on keď deti má tak je aj schopný sa o nich postarať. Tvrdenie otca, že z dôvodu nízkej výšky starobného dôchodku nie je schopný uhrádzať vyššie výživné ako minimálne, je možné vyhodnotiť len ako účelové, a to práve aj z toho dôvodu, že v minulosti aj pri nižšom príjme otec bez problémov uhrádzal horeuvedenú sumu, z čoho logicky vyplýva, že otec má aj iné príjmy okrem tých, ktoré deklaroval počas konania vo veci.

Súd poukazuje na to, že každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne môže využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Podľa názoru súdu je otec mal. detí schopný poskytovať takéto výživné na maloleté deti bez ujmy na svojej vlastnej výžive. Navyiac otec uvádzal, že výdaje s bývaním nemá žiadne, tieto za neho uhrádza spoločnosť G. s.r.o., keďže v minulosti v tejto firme pracoval ako obchodný zástupca. On ani nevie kto platí nájomné za byt v ktorom býva. Vlastníčkou tohto bytu je jeho dcéra F. D..

Ďalej súd poukazuje na to, že otec mal. detí naďalej používa firemné auto, ktorého značku nevedel uviesť, a to z toho dôvodu, že v tejto firme pracoval asi 40 rokov a aj pohonné hmoty tohto auta platí firma, keďže auto je firemné. Čiže otec využíva ďalšie rôzne benefity, ktoré mu navyšujú jeho životnú úroveň a nadštandard, čo nekorešponduje so životnou úrovňou jeho troch mal. detí.

Je zarážajúce, že otec argumentuje a vie, že jemu /jednej osobe/ musí ostať na živobytie suma 205,- eur mesačne a trom mal. deťom má stačiť zvyšná suma t.j. 165,- eur mesačne /po 55,- eur na jedno dieťa/. Je potrebné zdôrazniť, že táto suma nestačí ani na nevyhnutné výdaje na mal. deti pri zohľadnení toho, že matka má príjem minimálny, poberá rodičovský príspevok a nie je schopná z tohto príjmu zabezpečovať potreby troch mal. detí. Tvrdenia otca, že o deti sa má postarať štát, a to za situácie, kedy deti majú žijúcich rodičov, sú nemiestne a zarážajúce.

Taktiež treba zohľadniť aj tú skutočnosť, že matka mal. deťom Y. a D. zabezpečuje osobnú celodennú starostlivosť, je na MD a o deti sa riadne stará. Okrem toho má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. synovi N., na ktorého riadne platí výživné 27,13 eur aj napriek nízkemu príjmu./č.l.18/. Otec svoju ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére I. nezdokladoval.

20. Súd na základe dokazovania preto dospel k záveru, že je v schopnostiach povinného - otca prispievať na výživu mal. Q. sumou 170,- eur mesačne, na výživu mal. Y. a D. po 150 eur mesačne počnúc dňom 1.1.2018, a tiež výživné z titulu t.č. už dlžného výživného za obdobie od 1.1.2018 do 31.3.2019, ktoré bude otec povinný uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným do úplného vyrovnania dlhu pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky. Otec uhradil na výživnom za uvedené obdobie sumu 3670,- eur, čiže rozdiel činí sumu 3380,- eur /7050,- mínus 3670,-/. Súd uvádza, že sumu uhrádzanú po 290,- eur, ktorú otec uhradil od januára do augusta/vrátane/ z titulu nájmu, zarátal do výživného, nakoľko táto suma bola použitá na zabezpečenie bývania pre mal. deti.

21.O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, trojmo. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvoly proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvoly možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvoly dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.